Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De antiocho epiphane. ca. xj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

comedit carnes. & de corijs fecit lora: et ſemi
nauit terrā.

Incidentia.

Eo tpe ennꝰ tarētinꝰ a Catone queſtore romā trāſlatus eſt. parco ſumptu ꝯtentꝰ. et vnꝰ ancille miſterio Quadraginta ferme milia galloꝝ a romanis ceſa ſunt. Apud rhodū colloſus magnus terremotu corruit. Imago maxīa erat mire magnitudīs vt ſagitta ad ſūmū dirigi nō valeret. & caput eius tāte magnitudinis ꝙ cape poterat. xxx. choros grani. et in inferiori parte in pedibꝫ aptura erat vñ poterat hō intrare et aſcēdere in caput.

De philopatre. Caplm. IX.

Poſt euergetem regnauit filꝰ eꝰ Ptolomeꝰ philopater. Poſt quē ptolomeus epiphanes. Poſt quē Ptolomeꝰ philometor quē vicit rex ſyrie antiochꝰ magnꝰ & iudeā ſibi ſbiugauit. Pōtifex iudeoꝝ fuit onias magnꝰ ſimonis filꝰ. ad quē ad reparandū fedꝰ quod legit̃ fuiſſe inter abraam & maiores ſuos. lacedemonioꝝ rex arꝰ legatos miſit Porro antiochꝰ rex tributa. vij. anni & miniſtroꝝ templi q̄ philadelphꝰ relaxauerat a iudeis reuocauit Qui dū finitimas regiones ſupra modū infeſtaret. delata eſt res ad romanos Et miſſi ſunt ad eū ſcipio naſica & ſcipio africanꝰ: et ab infeſtatiōe ſub religiōe iuriſiurādi amouerūt eū. Inſup tulerūt ab eo obſidē filiū eius ſeleucū primogenitū quē volēs recipere ab eis tradidit ꝓ eo filiū minorē natu antiochū epiphanē ita ꝙ eſſet obſes ꝑpetuꝰ id eſt. nō rediturꝰ. ꝓpter eiuſdē antiochi ſeuiciam. Deſcendit onias in egyptū ad Ptolomeū epiphanē ſicut ſupra dictū eſt. et occiſꝰ eſt in perſide. antiochꝰ in phano nanee. & mēbratim eiectꝰ a ſacerdotibꝫ. Qui in dolo promiſerāt ei theſauros. & cū paucis induxerūt eum in adytum

De ſeleuco. Caplm. X.

Poſt antiochuz magnū regnauit in ſyria filꝰ eꝰ maior ſeleucꝰ peſſimꝰ. ſed iners Pontifex iudeoꝝ fuit onias. Nā onia tranſeunte in egyptū. filius eius ſimon ſedit pro eo. Cui ſucceſſit filius eius onias. Sub h miſit ſeleucus nunciū heliodoꝝ in hieruſalē ad ſpoliandū cōmune erarium tēpli. Quo ingreſſo in templū ſurrexerunt duo iuuenes d latibulis & occiderunt eū. Videt̃ tñ iosephꝰ velle angelos fuiſſe in ſimilitudine hominū In ſcdo machabeoꝝ libro legit̃. qꝛ apparuit terribilis ſeſſor equi et conculcabat eū & confractꝰ eſt. et mutꝰ factꝰ ſꝫ non mortuꝰ. et duo iuuenes decori flagellabāt eū Timenſqꝫ onias indignatiōez ſeleuci orabat ad dñm pro functo et reſurrexit. Qui rediēs ad regē ait. Si habuerit dñs meꝰ aliquos quorū ſitiat ſanguine. mittat eos in hieruſalē vt ſpolient templum.

Nō vſaa ſed donaria in vſus tēpli.

Incidentia.

Eo tempore ariſtobolus natione iudeus peripateticus philoſophus ſcripſit cōmentarios explanationū in moyſen Ptolomeo philometori

De antiocho epiphane. Ca. XI.

Adiens autē antiochꝰ epiphanes q̄ rome obſes erat ꝑ pr̄e pr̄ez mortuū ſeleūqꝫ fr̄is inertiā. de regno ſyrie habēdo preſumens. clā romā egreſſus eſt. Licet quidā tradūt eū ſub ꝯniuētia ſenatoꝝ rediſſe. Reuerſuſqꝫ in ſyriā benignū ſe oībꝫ & munificū expoſuit. Strenuus erat ī agēdis. & acer in hoſtes Vñ et a ꝓpl'o ꝯgnominatꝰ eſt epiphanes qđ ſonat illuſtris. Et mortuo fr̄e regnauit ꝓ eo. Tūc iniqͦtatē ſibi inſitā apuit. quā ꝓ regno obtinēdo palliauerat. Tūc ſurrexerūt in hieruſalē filij belial. introducētes ritū gētiū. et petierūt ab antiocho vt faceret ī hieruſalē ephebiā. i. lupanar ephheboꝝ. & ꝙ hieroſolymite ſcriberēt antiocheni & gymnaſia in quibꝫ dogmatizabāt de ritu gētilitatꝭ. Et fecerūt ſibi ꝑputia. i. nō circūcidebāt paruulos ſuos. vel qꝛ ritu ꝑputiatoꝝ viuebāt. Quidā tamē volūt. ꝙ quedā velamina fecerūt circūciſioni ſue vt in denudatione grecꝭ apparerēt diſſiles. Cauſa ꝟo huiꝰ flagicij hec fuit Onias ſine liberis duos habuit fratres. ieſuz vel oniā et ioannem. q̄ cōtendebāt de pontificatu. et vt placerēt ātiocho declinauerūt ad ritus gentiū: adeo vt etiā noīa gentiū ſibi imponerēt. Et ieſus dictꝰ eſt iaſon. vel onias. ioannes ꝟo menelaus. Cūqꝫ plures eſſent cūs

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

iaſone.ſupplicauit antiocho de faciẽdo gym
naſio in hierl'm. Et audierũt eũ viri peſſimi
culpabiles ĩ cibo ⁊ vi-
olatione ſabbati ⁊ hu-
iuſmodi. Poſtea anti-
ochus amouit iaſonẽ
⁊ eleuauit menelaum.
Qui ſecut⁹ eſt oniã in
antiochiã. Hic eñ cũ
vidiſſet facin⁹ fratꝝ de
ſcẽderat ad regẽ. ſi poſ
ſet mutare animũ regꝭ
Qđ cũ neq̃ret ſedebat
ĩ antiochia in aſilo. Et
veniẽs poſt eũ menela
us ſuaſit ãdronico vt
occideret oniam. Qui
euocãs eũ de aſilo oc-
cidit eũ. Et irat⁹ rex ꝓ
morte iuſti andronicũ
exuit purpura. ⁊ flagel-
latũ ꝑ ciuitatẽ in eodẽ loco fecit interfici vbi
ille occiderat oniã. Porro ãtioch⁹ cũ ꝑcuſſiſ
ſet egyptũ in dolo aſcẽdit ĩ hierl'm. ⁊ ꝑ diui
ſione.i. diſſenſiõe ciuiũ ad libitũ fecit ĩ ea. ⁊
ꝑcuſſit multos in hierl'm. et lugebat oĩs t̃ra
Cũq; rediſſet in egyptũ. ⁊ eſſet repulſus per
nũcios romanoꝝ poſt
biennũ rediſt in hieru
ſalẽ in furore. Et ape-
ruerũt ei portas fauen
tes ſibi. Et iteremit cõ
traria ſentiẽtes. ⁊ expo
liauit tẽplũ menelao ductore. tollẽs vaſa et
lucernas mẽſam ⁊ ſacrariũ. ⁊ vrnã aureã. A
velis q̃z nõ abſtinuit. Et poſuit in tẽplo ido
lũ iouis olympici vel hoſpitalis vel ꝑegrini.
Oblatõẽs moyſaicas fieri ꝓhibuit. altare ere
um amouẽs. ⁊ carnẽ ſuillã edere ⁊ idolo imo
lare coegit iudeos. arcemq; muniuit in ciui-
tate dauid. in qua poſuit ꝑſidiuz macedonũ
q̃ iudeis erant in oĩb; inhumani. Nã quoſ-
cũq; circũcidiſſe filios ſuos reppiſſent ſuſpẽ-
debãt ⁊ puulos ad colla eoꝝ. Videtes autẽ
ſamarite iudeos hec pati de ↄſuetudĩe natu
re ſue. ſe nõ eſſe cognatos iudeoꝝ fatebant̃. ⁊
qđ hactenus ꝑdicauerãt: tẽplũ ſup garizim
dĩ eſſe maximi negauerũt. ſcribẽtes antiocho
in hũc modũ. Deo epiphani relatio a ſichi-
mitis ſidonioꝝ. Maiores noſtri ꝓpt̃ peſtes
q̃uandã ſupſtitionẽ ſabbatoꝝ ſecuti ſũt. cdi-
ficãtes in garizim templũ ſine numĩe venlũt
q; iudices veſtri ad nos ⁊ ſimilia iudeis nob
inferunt. dũ ab initio ſidones eſſe noſcamur
Cohibe iudices tuos ab afflictõe nr̃a ⁊ tẽplũ
ſup garizim in noĩe greci iouis vl' anxuris. i.
hoſpitalis petimus dedicari. Et adiudica-
uit antiochus facere petitionẽ eoꝝ.

Dicit aug⁹. ꝙ ignꝭ
ſacrificij q̃ ꝑ. lxx. ã-
nos babylonice ca
ptiuitatꝭ ſb aq̃s vi
xerat extinct⁹ eſt an-
tiocho vendẽte ſa-
cerdotiũ iaſoni.

In ſcđo tñ macha
beorũ libro dĩ ſol⁹
iaſõ fuiſſe frat̃ onie
et menela⁹ frat̃ cu-
iuſdã ſimonꝭ q̃ iui
dẽs onie ꝑſuaſit ſe
leuco ↄ ↄmuni era
rio ſpoliando de q̃
ſupra dictũ eſt.

Infra h̃ biẽniũ vi
ſi ſũt ĩ hierl'm ĩ aere
ↄflict⁹ equitũ q̃dra
ginta dieb;.

Sequũt̃ tituli capituloꝝ ĩ hiſtoriã Ma-
chabeorum. Libri. I.

De machabeis.	ca. j.
De prelijs iude machabei.	ca. ij.
De purificatõe tẽpli.	ca. iij.
De prelijs iude.	ca. iiij.
De morte antiochi eupatoris ĩ iudea.	ca. v
De demetrio ⁊ nicanore.	ca. vj.
De federe iudeoꝝ cũ rhomanis.	ca. vij.
De morte iude.	ca. viij.
De ionatha.	ca. ix.
De alexãdro.	ca. x.
De demetrio cretenſi.	ca. xj.
De antiocho adoleſcente.	ca. xij.
De ſimone.	ca. xiij.
De antiocho demetrij filio.	ca. xiiij.
De morte ſimonis.	ca. xv.

Incipit hiſtoria libri machabeoꝝ. Ca. I.

Hinc multi iudeoꝝ ſpõte q̃dã timo
re regꝭ iuſſa ſecuti ſũt. ꝓ
bati ꝓ patrijs legib;
adheſerũt. Erat ãt vir de
modin modico iudee
vico ſacerdos noĩe mathathias fili⁹ ioãnis
filij ſimõis filij aſamonei. ↄ vice ioachĩ. i. vni
us illoꝝ. xxiiij. q̃s dđ elegit. ⁊ ĩ eũdẽ modũ di
ct⁹ ẽ zacharias ↄ vice abia. Erãtq; ei filij q̃n
q;. Joãnes. Simõ. Judas. Eleazar⁹. Jona
thas. ⁊ q̃ſq; ſuo cognomĩe cẽlebat̃. Sz ſuffi-
cit ↄ iuda dicere. q̃ dicebat̃ machabe⁹. Hi vi
dẽtes mala ĩduti cilicijs planxerũt. Et venerũt
emiſſarij directi a rege ĩ modin. ſtatuẽtes ido
la ĩ loco q̃ b; cogerẽt iudeos ĩmolare. Et di-
xerũt mathathie. Pñceps es ĩ ciuitate hac. ⁊
ꝓ oĩ iuſſa regꝭ ipſe. Qui clamauit. Etſi oẽs
obediãt regi. ego ⁊ filij mei ⁊ frẽs mei obediẽ⁹
legi dĩ celi. Nõ ſacrificabim⁹. Tũc q̃dã ex iu
deis ĩmolauit ĩ medio. Et ſurgẽs mathathi
as cũ ſuis trucidauit eũ ſup arã ⁊ nũcios regꝭ
iteremit. arã q̃z deponẽs clamauit. Qui dei
eſt ſequat̃ me. Et cũ oĩ tribu ſua abijt in ſoli-